

Paragraaf Verbonden partijen

INLEIDING

Een verbonden partij is een rechtspersoon buiten onze eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het is een van de manieren waarop de gemeente haar taken uit kan (laten) voeren. Verbonden partijen zijn in elk geval alle gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid waarin de gemeente deelneemt en alle nv's en bv's waarvan de gemeente aandeelhouder is.

Verbonden partijen leveren soms bestuurlijk complexe verhoudingen op, omdat de gemeente bestuurder en klant is. Bovendien nemen meestal meerdere partijen deel aan de verbonden partij. De gemeente Breda is dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant. Zij moet haar bestuurlijke doelen en wensen afstemmen met de andere deelnemers. Dit maakt de aansturing soms complex.

Voordelen van verbonden partijen zijn de grotere schaal en de regionale aanpak van een onderwerp. In lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) nemen we sinds de begroting 2017 informatie over een verbonden partij op bij het programma waaraan die partij bijdraagt. In deze paragraaf ziet u het totaaloverzicht van de verbonden partijen.

Naast de verbonden partijen in deze paragraaf neemt de gemeente Breda ook deel in de gemeenschappelijke regelingen 'Beschermd wonen regio Breda' en 'Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en 'Meldpunt Crisiszorg West-Brabant'. Dit zijn zogenaemde centrumregelingen en dus géén aparte rechtspersonen. Daarom vallen ze niet onder de definitie van een verbonden partij volgens het BBV. Daarnaast is de gemeente ook lid van de 'Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant'. Dit is ook geen verbonden partij volgens het BBV, omdat de gemeente hierin geen financieel risico loopt.

VISIE EN BELEID

Voor West-Brabant is een vernieuwde nota Verbonden Partijen opgesteld voor de periode van 1 mei 2024 tot 1 mei 2028. De nota ligt in lijn met de nieuwe Wgr en de aanbevelingen bij de evaluatie van de eerdere nota. Hierbij zijn de financiële beleidsregels voor de gemeenschappelijke regelingen zo veel mogelijk geharmoniseerd. Bij het actualiseren van de nota is rekening gehouden met de zienswijze van de gemeente Breda. Ook wordt specifiek aandacht besteed aan de verschillende soorten verbonden partijen, namelijk publiekrechtelijke samenwerkingen, privaatrechtelijke samenwerkingen en overige samenwerkingen. Het niveau waarop de gemeenteraden betrokken zijn, kan variëren en is afhankelijk van het type verbonden partij.

In 2025 is verder gewerkt aan het oprichten van de GR Regio de Baronie. Regio de Baronie is een samenwerking tussen de 10 Baroniegemeenten. Het oprichten van de GR heeft als voordeel dat verantwoordelijkheden, bevoegdheden en financiering effectief en efficiënt kunnen worden vastgelegd. De GR is per januari 2026 in werking getreden.

De gemeenten in de Regio West-Brabant-Oost (WBO) hebben hun samenwerking vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De inrichting van een GR voor de jeugdhulpregio WBO is een belangrijke stap in de verdere professionalisering en samenwerking binnen onze regio. De oprichting en inrichting van de GR WBO Jeugd wordt voorzien voor 2027 of 2028.

DE VERBONDEN PARTIJEN

Het totaalbeeld verbonden partijen wordt hieronder schematisch weergegeven.

Totaalbeeld verbonden partijen

Naam verbonden partijen	Soort verbonden partij	Verbonden partij
GR GGD West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda
GR Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda
GR programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten	Gemeenschappelijke regeling	Vitaal en Sociaal Breda
BV Neovita	Vennootschappen en coöperaties	Vitaal en Sociaal Breda
GR Regio West Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Ondernemend Breda
NV Bredase Investeringsmaatschappij (NV BrIM)	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda
BV REWIN West-Brabant	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda
NV Chassétheater beheer	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda
NV Stadsherstel Breda	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda
BV BrabantRing	Vennootschappen en coöperaties	Ondernemend Breda
Belgisch Nederlands Grensoverleg	Overige verbonden partijen	Ondernemend Breda
GR Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4	Gemeenschappelijke regeling	Duurzaam wonen in Breda
GR Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda
GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda
GR Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Basis op Orde in Breda
Midwaste	Vennootschappen en coöperaties	Basis op Orde in Breda
Zorg-en Veiligheidshuis Breda	Overige verbonden partijen	Basis op Orde in Breda
GR Belastingssamenwerking West-Brabant	Gemeenschappelijke regeling	Organisatie en financiën in Breda
NV Enexis Holding (inclusief overige NV's/BV's) (belang 0,016 %)	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda
NV Brabant Water	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	Vennootschappen en coöperaties	Organisatie en financiën in Breda

De belangrijkste beleidsontwikkelingen en risico's bij de verbonden partijen zijn hier opgenomen.

GR GGD WEST BRABANT

Vitaal en Sociaal Breda	Thema Leven
Website GGD West-Brabant:	GGD West-Brabant
Verantwoordelijk bestuurder:	Arjen van Drunen
Bestuurlijk vervanger:	Arnoud van Vliet
Belang Breda in verbonden partij in %:	30,7%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De GGD voert de Wet publieke gezondheid uit. Zij richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners van West-Brabant. Dit zijn de hoofdtaken van de GGD:

- infectieziektebestrijding
- medische milieukunde
- jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- hygiënezorg
- beleidsadvisering
- gezondheidsbevordering
- epidemiologie

De GGD sluit goed aan op het Bredase sociaal domein en geeft via gezondheidspreventie invulling aan de beweging naar voren.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2025 werkte de GGD vanuit de toekomstvisie 'We maken samen gezond gewoon', die in 2022 is opgesteld met gemeenten, GGD Hart voor Brabant, partners en inwoners voor de periode 2023-2033. De 4 pijlers uit de toekomstvisie waar de GGD zich op wil richten zijn:

- voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- iedereen verschillend, allemaal gelijk
- zelf, maar niet alleen
- overal om ons heen, binnen en buiten

In 2025 werkte de GGD samen met anderen aan een gezond, veilig en gelukkig West-Brabant. In 2025 zijn er in de organisatie grote stappen gezet in de voorbereiding op een nog intensievere samenwerking tussen GGD West-Brabant en GGD Hart voor Brabant. Op veel terreinen werkte de GGD West-Brabant al samen met GGD Hart voor Brabant en aanvullend zijn er in 2025 nog meer gezamenlijke projecten gestart. Het algemeen bestuur stelde een beoordelingskader vast, beoordeelde de uitwerking en stelde het traject Samen Sterker vast. Ook de samenwerking met GGD Brabant-Zuidoost en de andere GGD'en in Brabant, Zeeland en Limburg is versterkt. Met vele ketenpartners werkte de GGD verder aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In 2025 had de GGD te maken met een aantal uitdagingen. Er is sprake van langdurige maatschappelijke onrust in binnen- en buitenland. De gemeenten in West-Brabant boden noodopvang voor Oekraïners en vluchtelingen uit andere landen.

Op 1 januari 2024 startte de GGD met het uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg voor kinderen van 0-4 jaar, waardoor zij nu de doorgaande lijn van 0-18 jaar voor de hele gemeente uitvoeren. In 2025 is hier verder vorm aan gegeven.

In de hele regio zien we al enkele jaren een verder dalende vaccinatiegraad. Er zijn enkele kleine uitbraken geweest. De GGD blijft alert op een uitbraak door een toename van het aantal mazelengevallen in Nederland en in andere Europese landen. In 2025 is door het bestuur het plan van aanpak 'verhogen vaccinatiegraad' vastgesteld. In 2025 is de GGD begonnen met diverse onderdelen uit dit plan van aanpak, waaronder een pilot in de Hoge Vucht.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

De GGD is voor zijn wettelijke taken sterk afhankelijk van digitale systemen en gegevensuitwisseling met interne en externe partijen. Tegelijkertijd neemt de complexiteit en dreiging van cyberaanvallen toe, terwijl beveiliging in hoge mate afhankelijk blijft van menselijk handelen en beschikbare capaciteit. Het risico bestaat onder andere uit juridische aansprakelijkheid, handhavend optreden door toezichthouders, financiële schade en de maatschappelijke impact als gevolg van een incident.

Verder konden vacatures door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt moeilijk ingevuld worden. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt blijven met name specialistische functies lastig te vervullen. Hierdoor ontstaat het risico dat vacatures langer openstaan en externe inhuur noodzakelijk blijft. Dit laat zien dat externe factoren van invloed zijn op het werk van de GGD en op de publieke gezondheid en veiligheid.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	8.661	8.511	8.662
Eigen vermogen	7.176	6.667	8.995
Vreemd vermogen	20.860	10.500	14.561
Resultaat voor bestemming	775	80	1.071
Ratio weerstandsvermogen	0,99	1,00	0,82
Netto schuldquote in %	-1,0	1,0	-6,0
Solvabiliteit in %	26,0	26,0	38,0

GR REGIONALE AMBULANCE VOORZIENING BRABANT MIDDEN-WEST-NOORD (RAV)

Vitaal en Sociaal Breda

Website Regionale

Ambulancevoorziening:

Verantwoordelijk bestuurder:

Bestuurlijk vervanger:

Belang Breda in verbonden partij in %:

Soort verbonden partij:

Thema Leven

[Regionale Ambulancevoorziening](#)

Arjen van Drunen

Arnoud van Vliet

2,4%

Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Met de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) zijn Bredanaars verzekerd van adequate ambulancezorg. Dit betekent hulpverlening op de plaats van een ongeval en goed en snel vervoer naar het ziekenhuis binnen de verplichte aanrijtijden. Hierover zijn prestatieafspraken gemaakt met de zorgverzekeraars en de RAV. De gemeente geeft geen financiële bijdrage aan de GR RAV.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De samenleving en het zorglandschap in Nederland veranderen in snel tempo. Dé uitdaging voor de toekomst is om de kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van (acute) zorg voor iedereen te garanderen bij een toenemende vraag naar spoedzorg en een groeiend tekort aan zorgmedewerkers.

In september 2022 verscheen het Integraal Zorgakkoord (IZA). Dit is een plan van het ministerie van VWS en een groot aantal zorgpartners waarin zij afspraken vastlegden over meer passende, preventiegerichte, duurzame en gedigitaliseerde zorg in ons land. Als vervolg daarop verscheen de Kamerbrief Beleidsagenda Toekomstbestendige Acute Zorg waarin de minister van VWS acties presenteerde die voortbouwen op de afspraken in het IZA rond de kernpunten Kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg, Zorgcoördinatie en Samenwerking in de regio.

Deze publicaties bevatten een aantal zaken die direct van belang zijn voor de ambulancesector, zoals acute zorg aan huis, de ontwikkeling van de zorgcoördinatie, het bestrijden van het personeelstekort, een verbetering van de (digitale) informatieoverdracht tussen de ketenpartners en onderzoek naar innovatieve technologische en digitale oplossingen. Dit vereist de bereidheid van alle ketenpartners om intensief samen te werken, buiten de eigen kaders te denken en over drempels te stappen. In 2025 vormde het IZA ROAZ-plan het startpunt voor de verdere regionale samenwerking voor een toekomstbestendige acute zorgketen, waarbij de toegankelijkheid, de beschikbaarheid en de kwaliteit duurzaam geborgd zijn.

Vanaf 2024 is het Kwaliteitskader Ambulancezorg 2.0 ontwikkeld. Dit bevat 23 signalen die in 2025 verder geïmplementeerd zijn. De kwaliteitseisen zijn gebaseerd op de 7 pijlers van goede ambulancezorg:

- bereikbaar en beschikbaar
- patiëntgericht
- veilig
- professioneel
- afgestemd met ketenpartners
- continu geëvalueerd en waar nodig verbeterd
- geleverd door organisaties die hun zaken op orde hebben

De RAV is in 2024 gestart met een verbeterde urgentie-indeling die 7 in plaats van 3 urgentieniveaus heeft en die naast spoedeisende en niet-spoedeisende ambulancezorg ook meldkamerzorg onderscheidt. Naar verwachting is dit in 2026 volledig operationeel.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Voor de gemeente is er geen (financieel) risico.

De RAV is voor zijn wettelijke taken sterk afhankelijk van digitale systemen en gegevensuitwisseling met interne en externe partijen. Tegelijkertijd neemt de complexiteit en dreiging van cyberaanvallen toe. Het risico bestaat onder andere uit juridische aansprakelijkheid, handhavend optreden door toezichthouders, financiële schade en de maatschappelijke impact als gevolg van een incident.

De RAV signaleerde in 2025 toenemende druk op de acute zorg, onder andere door vergrijzing, complexere zorgvragen en een toename van psychische en sociale problematiek. Verder konden vacatures door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt moeilijk ingevuld worden. Hierdoor ontstaat het risico dat vacatures langer openstaan en externe inhuur noodzakelijk blijft.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	15.980	14.758	17.073
Vreemd vermogen	26.188	31.584	20.841
Resultaat voor bestemming	995	340	1.093
Weerstandvermogen	15.980	14.758	22.378
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	5,8	15,7

Financiële informatie:

Solvabiliteit in %	38,0	31,8	45,0
--------------------	------	------	------

GR PROGRAMMA SCHOOLVERZUIM EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Vitaal en Sociaal Breda	Opgroeien
Verantwoordelijk bestuurder:	Arjen van Drunen
Bestuurlijk vervanger:	Eddie Förster
Belang Breda in verbonden partij in %:	45,7%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten is beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren West-Brabant (RBL). In de regio werken we samen met 14 gemeenten aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. Hiermee krijgt iedere jongere de kans om op basis van eigen kwaliteiten zich te ontwikkelen naar de voor hen hoogst haalbare startpositie in de maatschappij.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Vanaf januari 2026 is de wet 'Van School Naar Duurzaam Werk van kracht geworden. Deze richt zich op de leeftijd 18 tot 27 jaar. De definitieve doorvertaling vanuit het Rijk heeft langer op zich laten wachten, zodat implementatie pas na januari 2026 gestart kan worden. Deze wet heeft een uitbreiding van taken inclusief middelen tot gevolg. Doorstroomcoaches worden geschoold om dit vernieuwde takenpakket uit te kunnen voeren.

In 2024 is de basis van de uitvoering van de leerplicht- en kwalificatieplichttaken hersteld. Hierdoor is er tijdelijk weer meer stabiliteit ontstaan binnen het team. Tegelijkertijd blijft het aantal casussen stijgen en duren trajecten steeds langer. Dit is ook zichtbaar in de indicatoren in de jaarrekening.

Daarnaast zijn de landelijke richtlijnen voor de uitvoering en begeleiding van leerplicht en kwalificatieplicht verder aangescherpt. Door de combinatie van meer casussen, zwaardere problematiek en hogere kwaliteitseisen aan de uitvoering en begeleiding, is structureel extra inzet nodig om aan de wettelijke verplichtingen te blijven voldoen.

Ook de invoering van de nieuwe werkwijze vanuit de Hervormingsagenda Jeugd heeft gevolgen. De Stevig Lokale Teams vragen meer samenwerking en een meer preventieve aanpak vanuit leerplicht. Dit vraagt, in elk geval komende jaren, extra capaciteit om hier goed op aan te sluiten.

Tot slot wordt gewerkt aan de nieuwe wet Terugdringen Schoolverzuim die naar verwachting in 2027 wordt vastgesteld. Deze wet legt meer nadruk op vroegsignalering en preventie. Dit vraagt eveneens meer inzet van leerplicht.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Deelnemende gemeenten staan financieel garant voor de uitvoerende (werk)organisatie RBL. De gemeente Breda heeft een verantwoordelijkheid voor een aanzienlijk aandeel in de begroting van 30% voor taken op niveau 1 (administratieve deel) en voor 60% voor taken op niveau 2 (Leerplicht en Doorstroompunt). De volgende risico's zijn in beeld:

De begroting 2026 is aangepast vanwege landelijke wijzigingen in de financieringsstructuur voor Leerplicht, het Doorstroompunt en de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk (WSDW) per 1 januari 2026. Hierdoor veranderen de geldstromen, verantwoordingseisen en doelgroepen substantieel. Belangrijkste aanpassingen:

- Ontvlechting financiering: voorheen werd gewerkt met een gezamenlijke factuur en begroting voor Leerplicht en Doorstroompunt. Deze worden vanaf 2026 apart gefinancierd. Leerplicht via eigen gemeentelijke bijdragen. Doorstroompunt via de SPUK 33 die beschikbaar wordt gesteld aan centrumgemeente Breda voor de coördinatie van deze taken en middelen. De doelgroep van het Doorstroompunt is uitgebreid tot 27 jaar. Hierdoor is de SPUK-bijdrage verhoogd.
- Overgangsjaar 2026: tijdelijke inzet van Doorstroompuntmiddelen binnen leerplicht om overgangstaken op te vangen. Vanaf 2027 geldt de volledige ontvlechting.
- Vanaf 2027 is er structureel uitbreiding van capaciteit nodig om te kunnen voorzien in de uitvoering en begeleiding van Leerplicht en Doorstroompunt. Doorstroompunt is gedekt door SPUK 33. Op Leerplicht is een extra bijdrage vanuit gemeenten nodig.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	223	Niet beschikbaar	1.289
Eigen vermogen		Niet beschikbaar	
Vreemd vermogen	2.089	Niet beschikbaar	1.560
Resultaat voor bestemming	89	Niet beschikbaar	192
Ratio weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

BV NEOVITA

Vitaal en Sociaal Breda	Thema Leren, ontwikkelen en werken
Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg-van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	100%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Neovita BV is mede opgericht voor de begeleidings- en re-integratietaken die niet (goed) in het publieke domein passen. De gemeente Breda neemt de uitvoerende en administratieve taken voor haar rekening.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Neovita BV heeft medewerkers in dienst uit de doelgroep van de Participatiewet. Neovita detacheert hen binnen de gemeentelijke organisatie en bij andere werkgevers. Neovita belast de loonkosten door en ontvangt van de gemeente Breda een vaste procentuele bijdrage op de loonsom. Neovita volgt het gemeentelijk beleid. Aanpassingen van het beleid werken door in de activiteiten van Neovita.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Omdat Neovita een vast percentage op de loonsom ontvangt, is er nauwelijks sprake van risico's. Voor het risico van hogere loonkosten door een nieuwe cao voor de doelgroep (Aan de Slag) is al eerder een voorziening gevormd. Deze is onderdeel van de doorbelaste loonkosten en komt niet ten laste van het resultaat van Neovita.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van Neovita B.V. was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

GR REGIO WEST-BRABANT

Ondernemend Breda	Verbindend bestuur
Website RWB:	Regio West-Brabant
Verantwoordelijk bestuurder:	Jeroen Bruijns
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg-van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	26,04%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De 16 gemeenten in West-Brabant werken gezamenlijk aan de nieuwe economie. Zij versterken het vestigingsklimaat en hanteren het perspectief van een Plantaardige en een Circulaire Regio. De activiteiten zijn gebundeld in de speerpunten Innovatieve, Plantaardige en Circulaire Regio. De regio streeft ernaar om binnen Nederland en daarbuiten een vooraanstaande positie te krijgen als innovatieve plantaardige hub. Het concept van een plantaardige regio omvat daarbij veel méér dan alleen de voedselproductie. Het betreft bouwstoffen, brandstoffen, medicijnen en een breed scala aan plantaardige toepassingen in de land-, tuin- en bosbouw. De ambitie is dat de circulaire economie van West-Brabant functioneert als een lerend ecosysteem van bedrijven, gemeenten, kennisinstellingen en gemeenschappen.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

RWB heeft in 2024 en 2025 taken op het werkgebied van mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling overgedragen aan de stedelijke regio's. Ook aspecten uit de Economische Agenda blijkt logischer te passen bij de schaal van de Daily Urban Systems, waarmee we tevens de Triple Helix belangen beter kunnen bedienen. In 2025 zijn de eerste stappen en principebesluiten hiervoor genomen. Deze doorontwikkeling wordt in 2026 verder doorgezet om een overzichtelijk regio landschap te organiseren.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

De doorontwikkeling van RWB kan regionaal op voldoende steun rekenen. Toch zijn er een aantal risico's te benoemen voor het proces.

- De doorontwikkeling vraagt van meerdere partijen een wezenlijke verandering. Het is van belang om met alle partijen goed in contact te blijven over de voorgenomen besluitvorming die in sommige gevallen collectief door 16 gemeenten genomen moeten worden.
- Bij herindeling van de Economische agenda dient er voldoende aandacht te zijn voor de HR kant voor de medewerkers van RWB. Er dient rekening gehouden te worden met (beperkte) frichtiekosten.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	5.490	6.589	4.740
Eigen vermogen	1.782	916	1.643
Vreemd vermogen	6.613	6.420	9.270
Resultaat voor bestemming	808		579
Ratio weerstandsvermogen	0,80	0,76	0,70
Netto schuldquote in %	-6,32	-2,74	0,06
Solvabiliteit in %	22,0	12,0	15,0

NV BREDASE INVESTERINGSMAASCHAPPIJ (NV BRIM)

Ondernemend Breda	Stimuleren economische ontwikkeling
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg-van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marike de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	100%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Als zelfstandige uitvoeringsorganisatie van de gemeente Breda was NV BrIM (NV Bredase Investeringsmaatschappij) meer dan 50 jaar verantwoordelijk voor de uitgifte van Bredase bedrijventerreinen. Naast de verkoop en heruitgifte van bedrijventerreinkavels waren acquisitie, promotie en relatiebeheer haar belangrijkste taken. In 2016 is besloten om deze taak over te dragen aan het gemeentelijk grondbedrijf en de BrIM te ontmantelen. Sinds die tijd is er gewerkt aan het opschonen van de balans van de NV. Vanwege een aantal langlopende verplichtingen heeft dit pas onlangs geleid tot een min of meer 'schone' NV. Momenteel wordt bezien of eventuele instandhouding van de NV structuur van meerwaarde kan zijn voor de ontwikkelingen in het Innovatiedistrict Breda.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2016 besloot de gemeenteraad om het stimuleren van economische ontwikkelingen over te dragen aan het gemeentelijk grondbedrijf en de BrIM te ontmantelen. Sinds die tijd is gewerkt aan het opschonen van de balans van de NV. Door een aantal langlopende verplichtingen heeft dit pas onlangs geleid tot een min of meer 'schone' NV. Voor de resterende reserve van circa € 1.5 miljoen geldt dat deze worden ingezet voor de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen. De concretisering van deze inzet is opgenomen in de nieuwe ruimtelijk-economische visie.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Er zijn geen belangrijke risico's te melden.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van NV Bredase Investeringsmaatschappij (NV BRIM) was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

BV REWIN WEST-BRABANT

Ondernemend Breda	Stimuleren economische ontwikkeling
Website BV Rewin West-Brabant:	Rewin
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg-van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	10,30%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Het doel van REWIN is het bevorderen van de werkgelegenheid en het versterken van de economische structuur van de regio West-Brabant. De 16 West-Brabantse gemeenten en RWB zijn aandeelhouders van de BV REWIN West-Brabant. In 2030 wil West-Brabant dé voorloper zijn in de transitie naar een nieuwe economie en dé plek voor innovatieve ondernemers die daaraan bijdragen. Daar maakt REWIN zich sterk voor vanuit 2 thema's, 4 strategische programma's en vele projecten. Dat doen zij in samenwerking met kennisinstellingen, het onderwijs, overheden en bedrijven:

- Duurzame economie
  - Circulair ondernemen
  - Plantbased ondernemen
- Innovatief ondernemen
  - Start-ups & scale-ups
  - Innovatief mkb

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

NV REWIN krijgt inhoudelijk aansturing van de Economic Board West-Brabant. Deze zet inhoudelijke lijnen uit, ziet toe op de uitvoering en de resultaten en profileert de regio op een hoger schaalniveau. Vertegenwoordigers van de overheid, het onderwijs en het bedrijfsleven nemen deel aan deze Economic Board en stellen samen de koers van de regio vast. In november 2023 is de nieuwe subsidieovereenkomst voor de periode 2024-2027 getekend.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Er zijn geen belangrijke risico's te melden.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van NV Werkgelegenheidsinstituut West-Brabant (REWIN) was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

NV CHASSÉTHEATER BEHEER

Ondernemend Breda	Dynamische stad
Website Chassé Theater:	Chassé Theater
Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg-van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	100%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Het Chassé Theater is een maatschappelijke instelling die met film en podiumkunsten wil bijdragen aan het geluk van alle inwoners van Breda. Theater en film laten ons genieten, reiken ons nieuwe inzichten aan over de zin van het leven en appelleren aan onze relatie tot de ander. De gezamenlijk beleefde (film)theaterervaring nodigt uit tot dialoog en maakt het mogelijk om als mens en als gemeenschap te groeien.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Het Chassé Theater zit na de coronapandemie weer in een stijgende lijn. De bezoekersaantallen stegen aanmerkelijk en het publiek heeft zijn weg naar het theater en de cinema weer gevonden. Hoewel de inkomsten uit de horeca nog achterblijven, kan weer voorzichtig gesproken worden van een gunstige exploitatie. Het Theater oriënteert zich op haar bestuursstructuur. Dat heeft te maken met beperkingen door de huidige structuur voor het ontvangen van giften en uit fondsen voor goede doelen. Eventuele aanpassingen lopen via Chassé Theater Beheer NV waarvan de aandelen in eigendom zijn van gemeente Breda.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

De coronacrisis, de kostencrisis en de energiecrisis hebben het Chassé Theater voor grote uitdagingen gesteld. Daarbovenop komen er in de nabije toekomst kosten voor het onderhoud van het pand en de installaties. Het bijna 30 jaar oude gebouw is op een aantal punten toe aan omvangrijke vervangingen en investeringen. Samen met het theater wordt hiervoor een plan uitgewerkt. Als eerste richt het Theater zich op investeringen om de toegankelijkheid van het gebouw te vergroten.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van Chassetheater Beheer N.V. was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

NV STADSHERSTEL BREDA

Ondernemend Breda	Thema Dynamische stad
Website Stadsherstel:	Stadsherstel Breda
Verantwoordelijk bestuurder:	Marike de Nobel
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg-van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	13,05%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage verbonden partij aan programma

NV Stadsherstel Breda verwerft, ontwikkelt en exploiteert monumentale objecten binnen de gemeente Breda. Hiermee dragen zij bij aan ons erfgoedbeleid van de gemeente Breda.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2025 zijn Stadssingel BV en NV stadsherstel gefuseerd. Aan de Molenstraat ligt de toegang tot het achterterrein van het weeshuis. Hier hebben vroeger verschillende kleinere armenhuisjes gestaan. Stadsherstel heeft de restanten van het overgebleven bouwblockje gerestaureerd en verduurzaamd. Deze drie tiny houses welke zijn gecreëerd zorgen voor moderne, kleinschalige woningbouw in het centrum van Breda. Een initiatief waarmee de oude functie van de huisjes weer tot leven komt.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

In het Klapkot is nog steeds sprake van leegstand. De eerder gemelde planontwikkeling is gestopt door afhaken van de exploitant. Er vinden verkennende gesprekken plaats met een nieuwe exploitant.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	3.162	Niet beschikbaar*	3.345
Vreemd vermogen	5.512	Niet beschikbaar*	5.928
Resultaat voor bestemming	200	Niet beschikbaar*	182
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

Financiële informatie:

Solvabiliteit in %	36,5	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
--------------------	------	-------------------	------------------

* Van N.V. Breda Stadsherstel was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

BV BRABANTRING

Ondernemend Breda	Stimuleren economische ontwikkeling
Website BrabantRing:	BrabantRing
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenborg-van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marike de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	5,2%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De netto verwervingskosten van onze aandelen in BrabantRing BV waren in 2023 eenmalig € 120.000. De bijbehorende kapitaallasten worden gedekt uit het budget Digitalisering.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De gemeente is sinds 2023 aandeelhouder van de Brabantring. Brabantring verzorgt kwalitatief hoogwaardige en veilige connectiviteit voor met name maatschappelijke partijen.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

BrabantRing BV is een samenwerking tussen de provincie Noord-Brabant, 5 gemeenten en de private partij BRE EFX. Er wordt gewerkt aan business development. Zo worden er proposities gemaakt voor de aandeelhouders en derden partijen.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	Niet beschikbaar	Nvt*	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	5	Nvt*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	534	Nvt*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	-747	Nvt*	Niet beschikbaar
Weerstandvermogen	Niet beschikbaar	Nvt*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Nvt*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	80,0	Nvt*	Niet beschikbaar

* Op 8 augustus 2023 belang verworven

BELGISCH NEDERLANDS GRENSOVERLEG

Ondernemend Breda	Verbindend bestuur
Website BENEKO:	BENEKO
Verantwoordelijk bestuurder:	Jeroen Bruijns
Bestuurlijk vervanger:	Paul Depla
Belang Breda in verbonden partij in %:	4,76% (1/21)
Soort verbonden partij:	Overige verbonden partij

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

In de provincies Antwerpen en Noord-Brabant vormen 21 grensgemeenten samen het Belgisch-Nederlands Grensoverleg (BENEKO). In deze gemeenten wonen 892.000 mensen en het gebied heeft een oppervlakte van circa 190.000 hectare. Het samenwerkingsverband werd opgericht in 1968 als een informele associatie van 11 gemeenten in het grensgebied. In 1986 werd het samenwerkingsverband geformaliseerd tot een internationale rechtspersoon. BENEKO is juridisch een Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS).

BENEKO heeft de afgelopen jaren een duidelijke heropleving doorgemaakt. Het netwerk biedt een laagdrempelig platform voor haar leden en is een betrouwbare partner in de Vlaams-Nederlandse grenssamenwerking. Het doel is het bevorderen van grensoverschrijdend bestuurlijk overleg en grensoverschrijdende samenwerking en het behartigen van de gemeenschappelijke belangen. Daarmee wil BENEKO-bedreigingen keren en kansen pakken in samenwerking met alle instanties die daarbij kunnen helpen. De ambitie is om het welzijn en de welvaart in het Belgisch-Nederlands grensgebied te vergroten door samenwerking tussen de grensgemeenten te faciliteren.

De landsgrens die met het Verdrag van Schengen vrijwel onzichtbaar is geworden, vormt in de praktijk vaak nog een obstakel als het gaat om thema's als klimaatverandering, grensarbeid, bestrijding van criminaliteit, rampenpreventie en weerbaarheid, ambulancevervoer en openbaar vervoer. Daarnaast worden kansen die de nabijheid van het buurland biedt over en weer nog onvoldoende benut.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Het netwerk bestaat inmiddels meer dan 50 jaar en de activiteiten worden bekostigd via de jaarlijkse bijdragen van alle deelnemende gemeenten. In 2025 zijn de statuten van BENEKO gewijzigd en gemoderniseerd. Hierdoor is BENEKO ook juridisch klaar voor de toekomst. Daarnaast heeft besluitvorming plaatsgevonden over het toekomstperspectief 2026/2027 waardoor de financiële en inhoudelijke basis voor BENEKO bestendig is.

In 2020 is BENEKO gestart met een professionaliseringsslag voor betere samenwerking, grotere zichtbaarheid en betere externe communicatie. Daarnaast wil BENEKO het bestuurlijke netwerk versterken door gemeenten in het grensgebied die nog geen lid zijn actief uit te nodigen.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Voor de continuïteit van het grensgemeentennetwerk is bestuurlijk draagvlak en financiering essentieel.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

Financiële informatie:

Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van Belgisch Nederlands Grensoverleg was geen begroting opgesteld en beschikbaar gesteld

GR SCHADEVERGOEDINGSSCHAP HSL-ZUID, A16 EN A4

Duurzaam wonen in Breda	Bereikbaar Breda
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg-van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	0%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De regeling zorgde ervoor dat de behandeling van verzoeken doelmatig, deskundig en op een gelijke manier plaatsvonden. Dit vanwege de aanleg van de HSL-Zuid en de verbreding ervan, verlegging en reconstructie van de A16 en A4 en de beslissingen op die verzoeken.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Deze gemeenschappelijke regeling is komen te vervallen per 1 januari 2026.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Er zijn geen belangrijke risico's te melden.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	0	0	0
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Ratio weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van GR Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 was geen geprognosticeerde balans opgesteld en beschikbaar gesteld

GR NAZORG GESLOTEN STORTPLAATSEN BAVEL-DORST EN ZEVENBERGEN

Basis op Orde in Breda	Beheer van de openbare ruimte
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	n.v.t.
Belang Breda in verbonden partij in %:	39,84%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Deze GR omvat de blijvende nazorgverplichtingen van 10 deelnemende gemeenten voor de stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen. De regionale stortplaats Zevenbergen valt onder de Wet milieubeheer. De GR is eigenaar van de gronden en is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de locatie. Dit wordt door Attero uitgevoerd. Hiervoor is een pre-nazorgovereenkomst afgesloten. Op basis van de hoeveelheden gestort afval is daarnaast vastgelegd dat de GR voor 80,7% en Attero voor 19,3% bijdraagt aan de (pre)nazorgkosten. De afvalstoffenberging Bavel-Dorst valt onder de Omgevingswet. Eigenaar en exploitant is Sweco Nederland B.V. Sinds 2002 is het nazorgplan onderdeel van de vergunning en is het nazorgfonds overgedragen aan de GR.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Stortplaats Zevenbergen

In 2019 is naar aanleiding van een daling van de rekenrente van 5,06% naar 3,65% een overeenkomst van 5 jaar afgesloten tussen de Brabantse exploitanten en de provincie Noord-Brabant. Hierin was onder andere afgesproken dat de provincie gedurende de looptijd ervan geen heffingsaanslagen op zou leggen aan de exploitanten. Begin 2024 heeft Gedeputeerde Staten een nieuwe ALM-studie en een hieraan gekoppelde nog lagere rekenrente vastgesteld (3,45%). Hierdoor liep het verschil tussen de gelden in het nazorgfonds en het benodigde doelvermogen verder op. Daarnaast gaf de provincie begin 2024 aan dat zij niet bereid is om de overeenkomst ongewijzigd voort te zetten. Zij heeft aangegeven naheffingsaanslagen op te gaan leggen op basis van de op dat moment nog te actualiseren nazorgplannen. Ook gaf de provincie aan dat de stortplaats op basis van de Wet milieubeheer op korte termijn moet worden overgedragen aan het bevoegd gezag (de provincie). Het beoogde moment van overdracht voor de stortplaats Zevenbergen is 1-1-2030. Op dit moment (2026) is de huidige rekenrente 3,3%. Het geactualiseerde tussentijdse nazorgplan is inmiddels ingediend bij de provincie en wordt op het moment van schrijven door de provincie beoordeeld en vervolgens vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Op basis van het vastgestelde tussentijdse nazorgplan wordt vervolgens een berekening van het doelvermogen gemaakt waarop de heffing gebaseerd wordt. De provincie heeft aangekondigd de heffingsaanslag eind eerste kwartaal 2026 op te leggen.

Stortplaats Bavel-Dorst

Het materiaalonderzoek naar de kwaliteit van de bovenafdichting is afgerond. De levensduur van deze afdichting is opgehoogd van 50 naar 100 jaar. Naar aanleiding hiervan is het nazorgplan voor Bavel-Dorst geactualiseerd en is het benodigde doelvermogen bijgesteld. Verder wordt onder andere onderzocht of het doelvermogen van Bavel-Dorst indien nodig ingezet kan worden om te voldoen aan de heffing. Dit zou betekenen dat dit doelvermogen de komende jaren opnieuw aangevuld moet worden om geen onnodige financiële risico's te lopen.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

De huidige rekenrente met betrekking tot de stortplaats Zevenbergen is vastgesteld op 3,3%. De provincie heeft aangekondigd de heffingsaanslag begin tweede kwartaal 2026 op te leggen. Er wordt naar gestreefd om deze heffing binnen de gemeenschappelijke regeling op te vangen, maar het is op dit moment nog niet duidelijk of dit mogelijk is. Dit is meegenomen in het risicoprofiel van Breda.

Lopende risico's:

- Het is op dit moment nog niet duidelijk voor welk bedrag de provincie een heffingsaanslag op gaat leggen begin tweede kwartaal 2026, wat de (financiële) gevolgen hiervan zijn voor de GR en of dit directe financiële gevolgen heeft voor Breda als deelnemer van deze GR.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	206	264	57
Eigen vermogen	1.530	1.002	1.264
Vreemd vermogen	24.903	24.490	24.839
Resultaat voor bestemming	522	0	255
Weerstandvermogen	Niet beschikbaar	1.002	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Nvt	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	5,8	Nvt	4,8

GR OMGEVINGSDIENST MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website OMWB:	OMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	7%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB) werkt vanuit het omgevingsrecht aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving. Dit gebeurt in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de 25 gemeenten in Midden- en West-Brabant en in samenwerking met (keten)partners.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De invoering van de Omgevingswet betekent een enorme verandering voor de taakuitvoering en werkwijze van de OMWB. Niet alles werkt zoals verwacht. Werkprocessen moeten worden aangepast en er moeten nieuwe werkafspraken worden gemaakt. De adviestaken zijn vooral gericht op de milieuthema's bij het opstellen van het Omgevingsplan. De vertaalslag van inrichting naar Milieubelastende Activiteiten (MBA's) is voortgezet op natuurlijke momenten.

Op 1 juli 2024 is de regeling CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit in werking getreden. Deze regeling verplicht bedrijven met meer dan 100 medewerkers om te rapporteren over het zakelijk verkeer en woon-werkverkeer. Vanaf 1 juli 2025 moeten omgevingsdiensten toezien op de naleving van deze verplichting. Vanaf 2027 zal deze plicht naar verwachting gelden voor bedrijven met 250 medewerkers of meer. In 2025 zijn de bedrijven met 250 medewerkers of meer die niet tijdig voldaan hebben aan de rapportageplicht aangeschreven.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Inhuur versus vast personeel. Er is op de arbeidsmarkt een tekort aan (goed opgeleid) personeel. Daarnaast zorgt het opleiden van trainees en net afgestudeerden door OMWB-personeel voor een lager aantal declarabele uren.
- Transitie mens en systeem. De organisatie maakt een transitie door, waardoor individuele medewerkers mogelijk niet (meer) aan de eisen voldoen.
- Bovenmatig verzuim. Er is een dalende trend zichtbaar, maar het is moeilijk in te schatten hoe het verzuimpercentage zich ontwikkelt.

- Invoering Omgevingswet (van kracht 1 januari 2024). De implementatie van de Omgevingswet heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Hierdoor ontstaan hogere kosten.
- Cybercriminaliteit
- Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (DBA)/Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden (VBAR)

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	2.205	3.030	2.434
Eigen vermogen	6.086	2.930	8.652
Vreemd vermogen	7.641	7.429	6.361
Resultaat voor bestemming	2.461	0,00	4.519
Ratio weerstandsvermogen	0,99	1,0	1,40
Netto schuldquote in %	-11,4	-1,5	-15,5
Solvabiliteit in %	44,3	28,3	57,6

GR VEILIGHEIDSREGIO MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website VRMWB:	VRMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Carla Kranenburg-van Eerd
Belang Breda in verbonden partij in %:	17,12%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (MWB) is een netwerkorganisatie waarin 24 gemeenten, de brandweer, de politie, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en het Openbaar Ministerie gezamenlijk werken aan veiligheid. Daarnaast maakt de organisatie gebruik van vaste samenwerkingspartners, zoals de waterschappen, de GGD, de Omgevingsdienst en Defensie. Daarnaast onderhoudt de organisatie contact met een breed netwerk van andere betrokken partijen.

De Veiligheidsregio is tevens een krachtige en gewaardeerde hulpdienst. Met brandweereenheden, crisisteams en centralisten staat zij dag en nacht paraat om ondersteuning te bieden. De crisisorganisatie van de GHOR komt in actie wanneer een ramp of crisis leidt tot een bedreigde of verstoorde balans tussen de vraag naar zorg en het beschikbare aanbod. De Veiligheidsregio MWB werkt nauw samen met hulpverleners, bestuurders, ondernemers en inwoners om te zorgen voor een veilige en veerkrachtige samenleving. Door risico's inzichtelijk te maken en beheersbaar te houden, door voorbereiding en het inzetten van de juiste middelen, draagt zij bovendien bij aan een snel herstel na incidenten.

Daarnaast levert de Veiligheidsregio MWB een betekenisvolle bijdrage aan haar omgeving. Ze stimuleert de zelfredzaamheid van inwoners, bevordert een veilige leefomgeving en zorgt voor een doeltreffende en betrokken inzet tijdens incidenten. De organisatie voert haar taken uit tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten, werkt duurzaam, maakt gebruik van informatiegestuurde werkwijzen en richt haar structuur zo in dat zij flexibel kan blijven inspelen op veranderingen. Dag en nacht staat zij klaar voor alle inwoners en bedrijven binnen het gebied.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De jaarstukken beschrijven een jaar waarin de regio te maken had met uitzonderlijke droogte, veel natuurbranden en een hoge inzet van hulpdiensten. De organisatie werkte intensief aan vernieuwing van de brandweezorg, versterking van crisisvoorbereiding en het vergroten van de weerbaarheid van inwoners. Grote publiekscampagnes en nieuwe samenwerkingen met gemeenten en maatschappelijke partners moesten inwoners voorbereiden op risico's, zoals extreme hitte, natuurbrandgevaar en maatschappelijke onrust.

De zorg voor een veilige leefomgeving kreeg vorm door nieuwe kennisontwikkeling rond duurzame energie, brandveiligheid en gebiedsgerichte risicobenadering. Operationele teams stonden voortdurend paraat en pasten hun werkwijze aan nieuwe technologie en snelle informatie-uitwisseling aan. De meldkamer zette stappen richting meer beeld gestuurde besluitvorming. Dit verhoogde de kwaliteit van incidentafhandeling.

Binnen de organisatie werd gewerkt aan leiderschap, welzijn en gezonde inzetbaarheid van medewerkers, inclusief nieuwe ondersteuning bij mentale belasting. Voor de continuïteit van de dienstverlening werden maatregelen getroffen om langdurige verstoringen, zoals uitval van stroom of communicatie beter op te vangen. De opvang van vluchtelingen verliep stabiel en in nauwe samenwerking met de gemeenten. Financieel kende de regio hogere kosten door stijgende energieprijzen, onderhoud, loonstijgingen en ziekteverzuim. Dit leidde tot een negatief jaarresultaat.

De totale reservepositie daalde licht en het vermogen om financiële tegenvallers zelf op te vangen bleef beperkt. In de verantwoording werd één aanbestedingsfout vastgesteld die niet acceptabel was, terwijl andere afwijkingen binnen het bestuurlijk kader vielen.

De organisatie blijft investeren in informatiebeveiliging, privacy en technologische weerbaarheid. De balans laat een stabiele structuur zien met een groot aandeel materiële middelen, zoals voertuigen. Het jaar stond in het teken van hoge inzet, stevige maatschappelijke opgaven en verdere professionalisering van mens, middelen en structuur.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Veiligheidsregio's hebben voortdurend met risico's te maken, variërend van plotselinge internationale ontwikkelingen tot veranderingen in wetten en regels die invloed hebben op het dagelijkse werk. Veel risico's kunnen worden beperkt door interne maatregelen, maar sommige risico's blijven onvoorspelbaar en worden afgedekt met verzekeringen. De risico's worden beoordeeld op gevolgen voor de continuïteit van de organisatie, het bestuurlijk functioneren, de reputatie en de financiële en personele situatie. De voornaamste risico's die de VRMWB zelf benoemt zijn:

- De beschikbaarheid van vrijwilligers staat onder druk door een verouderde samenstelling van het korps en verwachte toekomstige uitstroom. Daardoor blijft het een uitdaging om voldoende vrijwilligers te werven en te behouden. Tegelijk speelt de Europese regelgeving die voorschrijft dat medewerkers die vergelijkbaar werk doen gelijk beloond moeten worden. Dit kan grote gevolgen hebben voor de organisatie en de kosten.
- Ook digitale dreigingen nemen toe, waarbij aanvallen kunnen leiden tot openbaarmaking van vertrouwelijke informatie of verstoring van systemen. Daarom wordt gewerkt aan betere beveiliging, bewustwording en continue monitoring van de digitale omgeving. Een langdurige storing van informatiesystemen kan het werk sterk belemmeren. Hierdoor zijn maatregelen nodig om de belangrijkste processen ook onder moeilijke omstandigheden te kunnen voortzetten.
- Daarnaast vraagt de doorstroom van medewerkers in zware functies om tijdige begeleiding naar andere rollen. Dit heeft zowel organisatorische als financiële gevolgen. De modernisering van de rechtspositie van medewerkers kan leiden tot veranderingen in de manier waarop arbeidsvoorwaarden zijn geregeld, maar de eindvorm daarvan is nog onzeker.
- Wereldwijde spanningen en schaarste aan materialen zorgen voor sterk stijgende kosten. Dit heeft gevolgen voor aanschaf, onderhoud en uitvoeringscapaciteit.

- Ook gezondheidsklachten die voortkomen uit zware of ingrijpende werkzaamheden vragen om blijvende aandacht, zeker nu er een landelijke regeling is die erkenning biedt, maar ook onverwachte kosten kan meebrengen.
- Verder staat de toekomst van oefen- en opleidingslocaties onder druk door veroudering en veranderende eisen, waardoor opnieuw moet worden bepaald hoe deze faciliteiten georganiseerd blijven.
- Tot slot kunnen er financiële risico's ontstaan wanneer schade of aanspraken niet door verzekeringen worden gedekt, waardoor de organisatie zelf volledig verantwoordelijk is voor de gevolgen.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	12.916	14.421	14.064
Eigen vermogen	6.724	4.444	6.419
Vreemd vermogen	57.375	57.369	54.659
Resultaat voor bestemming	801	789	-1.045
Ratio weerstandsvermogen	0,37	0,30	0,38
Netto schuldquote in %	36,0	46,0	39,0
Solvabiliteit in %	10,0	7,0	11,0

MIDWASTE

Basis op Orde in Breda	Beheer van de openbare ruimte
Website Midwaste:	Midwaste
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	7,7%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Coöperatieve Vereniging Midwaste Milieu U.A. is begin 2009 opgericht. Zij omschrijven hun missie als volgt: 'Samen brengen we de circulaire economie tot stand tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. Afval omzetten naar grondstoffen en die terugbrengen in de keten: dat is onze kerntaak.'

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De strategische doelen uit het meerjarenplan 2025-2030 zijn:

- de VANG recycledoelstelling: in 2030 moet 65% van al het afval gerecycled worden
- R-ladder SMART gemaakt: maximaal terugwinnen van grondstoffen en duurzame energie (meer hergebruik)
- maximale participatie van leden

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De prijzen, debiteuren en de beschikbare verwerkingscapaciteit vormen een belangrijk risico.
- De prijsrisico's zijn het grootst in markten die beheerst worden door wereldmarktprijzen, zoals bij papier.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	79	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	1.807	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	11.139	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	25	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	13,5	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van Midwaste is geen geprognosticeerde balans opgesteld en aangeleverd

ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS BREDA

Basis op Orde in Breda	Veilig Breda
Website Zorg- en Veiligheidshuis Breda:	ZVH
Verantwoordelijk bestuurder:	Arnoud van Vliet
Bestuurlijk vervanger:	Arjen van Drunen
Belang Breda in verbonden partij in %:	55,46%
Soort verbonden partij:	Overige verbonden partijen

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) Baronie Breda is een samenwerkingsverband van justitiële diensten en zorginstellingen, onder regie van de gemeenten in district De Baronie. Het ZVH behandelt veiligheidscasuïstiek die zo complex is dat de reguliere werkwijze binnen een keten niet meer werkt. De ambitie blijft om samen te werken bij de zorg voor slachtoffers van mensenhandel, het voorkomen van radicalisering en extremisme, de re-integratie van ex-gedetineerden en sinds 2026 ook procesregie op complexe casussen uit Preventie met Gezag. Met een doelgerichte en persoonsgerichte aanpak houdt het ZVH de centrale regie om ernstige overlast te stoppen, de dreiging van geweld terug te dringen en maatschappelijke uitval te voorkomen.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

De gezamenlijke aanpak van complexe casuïstiek voeren we sinds 2025 uit op basis van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) en het daarbij horende Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (BGS). Met complexe casuïstiek bedoelen we opgeschaalde zorg- en veiligheidscasuïstiek. Hierbij is samenwerking tussen verschillende domeinen nodig. Als partners in het Zorg- en Veiligheidshuis richten we ons op complexe casussen die niet binnen één domein oplosbaar zijn. Zo voorkomen we dat partnerorganisaties ieder slechts een deel van de problematiek aanpakken en/of langs elkaar heen werken. Door krachtig samen te werken, bereiken we een duurzamer effect voor mens en maatschappij en op termijn minder maatschappelijke kosten.

De komende jaren wordt gewerkt aan het realiseren van structurele en domeinoverstijgende financiering, waarin de ministeries van Justitie en Veiligheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gezamenlijk optrekken met de VNG en andere netwerkpartners. Deze samenwerking moet leiden tot een bestendige financiële structuur waarin de bijdragen vanuit de verschillende domeinen in balans zijn met de gedeelde verantwoordelijkheden. Daarbij wordt gewerkt aan een transparant financieel model dat rekening houdt met regionale verschillen in caseload, urgentie en samenwerkingsintensiteit.

De ontwikkellijnen uit het jaarplan 2026 zijn: het doorontwikkelen van het Team Complexe Casuïstiek (TCC), de doorontwikkeling van de aanpak van Mensenhandel en het starten met Preventie met Gezag binnen het ZVH. Daarnaast loopt de implementatie van de WGS en de wet Parta in 2026 door.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Het personeel van het ZVH is in dienst bij de gemeente Breda. Daar ligt ook deels het financiële risico. Dit is voor ziekte en arbeidsongeschiktheid over de deelnemers verdeeld met een convenant. Dit verlaagt het risico van de gemeente Breda. Door de herstructurering van de deelnemers aan het ZVH onder de WGS vindt er een verschuiving plaats onder de partners. Dit kan zich vertalen in een wijziging in de partnerbijdragen.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	283	282	Niet beschikbaar
Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandsvermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar

* Van Zorg-en Veiligheidshuis Breda is geen geprognosticeerde balans opgesteld en beschikbaar gesteld

GR BELASTINGSAMENWERKING WEST-BRABANT

Organisatie en financiën in Breda

Website BWB:

Verantwoordelijk bestuurder:

Bestuurlijk vervanger:

Belang Breda in verbonden partij in %:

Soort verbonden partij:

Solide financiën

[BWB](#)

Carla Kranenburg-van Eerd

Peter Bakker

20,3% van de bijdragen aan de BWB is voor rekening van de gemeente Breda

Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) verzorgt de heffing en inning van algemene belastingen voor de gemeente Breda die door een aanslag zijn opgelegd. Zij verzorgt ook de waardering van WOZ-objecten, de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures tegen WOZ-beschikkingen en de beleidsadvisering over gemeentelijke heffingen. De gemeente is lid van het algemeen en het dagelijks bestuur van de BWB.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2025 is het aantal bezwaren tegen de vastgestelde WOZ-waarden gestegen van 9.998 naar 11.368. Dit hangt samen met het stimuleren dat burgers zelf bezwaar indienen, waardoor proceskostenvergoedingen worden beperkt. Het aandeel bezwaren van no-cure-no-pay-organisaties (NCNP) is gedaald.

De Waarderingskamer, de landelijke toezichthouder voor de WOZ, heeft de BWB opnieuw beoordeeld met de hoogst mogelijke score 'zeer goed' (5 sterren). Daarmee is vastgesteld dat de BWB het WOZ-proces meerjarig op een hoog kwaliteitsniveau uitvoert.

De procesverbeteringen gaan door. De BWB zette al robotisering in bij het voorbereiden van uitspraken bij bezwaren. In 2025 is het proces kwijtschelding daarbij gekomen. Dit vermindert de administratieve last, waardoor medewerkers meer tijd hebben voor maatwerkbeoordelingen.

Ook de dienstverlening is verbeterd. Met de nieuwe 'kwijtscheldingscheck' op de website kunnen inwoners vooraf eenvoudig toetsen of een aanvraag kans van slagen heeft. Met de nieuwe chatbot kunnen klantvragen sneller en 24/7 worden beantwoord.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Het uitvoeren van de AVG is extra risicogevoelig voor een datagestuurde organisatie als de BWB. Ondanks alle maatregelen blijft het risico op een datalek bestaan. Het berekende risico is € 55.000.
- Uitvoeringskosten en proceskostenvergoedingen, omdat no-cure-no-pay-organisaties zich in toenemende mate richten op beroepszaken. Het berekende risico is € 50.000.
- De handhaving van de Belastingdienst op de wet DBA (schijnzelfstandigheid) kan ervoor zorgen dat een zzp'er die wordt ingehuurd door de BWB achteraf wordt aangemerkt als werknemer. Dit kan leiden tot de nabetaling van loonheffingen, boetes, rente en arbeidsrechtelijke gevolgen. De BWB neemt maatregelen om de risico's te beperken. In 2025 is de inhuur van ZZP'ers verder afgebouwd. Daarnaast wordt bij nieuwe overeenkomsten een duidelijk resultaat afgesproken. Bij nieuwe inhuuropdrachten wordt expliciet gekeken of openstelling voor ZZP'ers mogelijk is. Het berekende risico is € 40.000.

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	3.984	3.989	3.787
Eigen vermogen	1.321	0	813
Vreemd vermogen	10.562	5.801	9.467
Resultaat voor bestemming	1.121	0	613
Weerstandvermogen	280	0	280
Netto schuldquote in %	-3,1	1,1	-3,4
Solvabiliteit in %	15,7	0	12,0

NV ENEXIS HOLDING (INCLUSIEF OVERIGE NV'S/BV'S)

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website Enexis:	Enexis
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,016%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

NV Enexis Holding zorgt voor:

- het in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie- en transportnetten
- het distribueren en transporteren van energie
- het uitvoeren van alle taken van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2020 plaatste Enexis een converteerbare hybride lening van € 500 miljoen bij haar aandeelhouders (provincies en gemeenten). Dit deed Enexis om stijgende investeringen in de energietransitie te bekostigen. Daarnaast zorgt deze converteerbare lening voor een goede rating bij de ratingbureaus en behoudt Enexis goede toegang tot de kapitaalmarkt tegen gunstige condities. De lening is achtergesteld en loopt maximaal 60 jaar. In 2030 en iedere 10 jaar daarna heeft Enexis Holding het recht om de lening vervroegd af te lossen. De lening kan onder bepaalde voorwaarden ook in zijn geheel omgezet worden in eigen vermogen. De gemeente Breda participeerde naar rato van haar aandelenkapitaal in deze lening.

Enexis blijft werken aan oplossingen voor een duurzame energievoorziening. Dat doen zij door richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door doelgericht te investeren in een betrouwbare energie-infrastructuur. Daarbij streeft Enexis ernaar de energietransitie haalbaar en betaalbaar te houden. Het bedrijf heeft hiervoor 4 hoofddoelen geformuleerd:

- veilig werken
- samenwerken en elkaar versterken
- duurzame impact
- financieel solide blijven

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- het oplossen van netcongestie bij sterk groeiende elektriciteitsvraag en groeiende piekbelasting
- het realiseren van een zeer omvangrijke investeringsopgave
- knelpunten in ruimte, vergunningen en personele capaciteit
- het combineren van financiële soliditeit, betaalbaarheid en betrouwbaarheid in de energietransitie

Financiële informatie:

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie:

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	20	Niet beschikbaar*	79
Eigen vermogen	5.538.000	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen	4.052	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Resultaat voor bestemming	254.000	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Weerstandvermogen	nvt	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	nvt	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Solvabiliteit in %	48,2%	Niet beschikbaar*	36,0%

* Enexis N.V. geeft geen prospectieve informatie vrij

NV BRABANT WATER

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website Brabant Water:	Brabant Water
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Buijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	8,6%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Brabant Water is verantwoordelijk voor de winning, productie en distributie van drink- en industriewater in Noord-Brabant. Hiermee levert de organisatie een belangrijke bijdrage aan de beschikbaarheid van betrouwbaar en schoon (drink)water voor inwoners en bedrijven.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

Brabant Water bereidt zich actief voor op toekomstige ontwikkelingen. Het bedrijf maakt de beweging van een traditioneel drinkwaterbedrijf naar een modern, ondernemend en duurzaam 'Waterbedrijf van de toekomst'. Dit vraagt om lef, professionaliteit, eigenaarschap en intensieve samenwerking. Brabant Water heeft 4 strategische doelen geformuleerd:

- ontwikkelen naar een ondernemend, duurzaam en zichtbaar Waterbedrijf van de toekomst
- borgen van de waterkwaliteit en kwantiteit
- op een veilige, professionele manier werken en samenwerken
- wendbaar en weerbaar zijn door innovatie

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- het veiligstellen van voldoende en schoon drinkwater
- omgaan met klimaatverandering en bronbescherming
- het realiseren van een grote investeringsopgave met behoud van financiële soliditeit
- het beschikken over voldoende menskracht en kennis om de publieke taak duurzaam uit te voeren

Bedragen x € 1.000

Waterwegen en watervoorzieningen	Realisatie 2024	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025
Exploitatie	610	1.567	710
Kapitaallasten Waterwegen	80	87	79
Dotatie onderhoudsvoorziening	426	438	438
Totaal exploitatie	1.116	2.093	1.228

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2024	Begroting 2025	Berap 2025	Realisatie 2025
Openbare ruimte: water (instandhouding)		100	-	-

NV BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN (BNG BANK)

Organisatie en financiën in Breda	Solide financiën
Website BNG:	BNG
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg-van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marike de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,46%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

BNG Bank is een publieke bank die werkt voor en namens overheden en instellingen met een maatschappelijke (sociale) taak. Met gespecialiseerde financiële diensten helpt de bank publieke voorzieningen betaalbaar te houden. De aandelen zijn volledig in handen van overheden. De Nederlandse Staat bezit de helft, terwijl de andere helft in handen is van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De belangrijkste beleidsontwikkelingen bij de verbonden partij

BNG Bank positioneert zich nadrukkelijk als 'Bank van meerwaarde.' Daarbij focust de bank zich op de volgende strategische doelen:

- maatschappelijke en duurzame impact als leidend uitgangspunt
- brugfunctie tussen publieke en private partijen
- sterke groei van kredietverlening ondersteund door internationale funding
- financiële soliditeit als basis voor duurzame investeringskracht

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- debiteurenrisico's en waardeverminderingen als gevolg van veranderende marktomstandigheden
- stijgende kosten als gevolg van verdere professionalisering, doordat complexiteit en regeldruk binnen de bank blijven toenemen

Financiële informatie:*Bedragen x € 1.000*

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Financiële bijdrage	646	Niet beschikbaar*	644
Eigen vermogen	4.777.000	Niet beschikbaar*	4.900.000
Vreemd vermogen	123.164.000	Niet beschikbaar*	110.700.000
Resultaat voor bestemming	294.000	Niet beschikbaar*	172.000
Weerstandvermogen	4.777.000	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
Netto schuldquote in %	nvt	Niet beschikbaar*	Niet beschikbaar
CET1-ratio	40%	Niet beschikbaar*	42

* BNG Bank N.V. geeft geen prospectieve informatie vrij.

Paragraaf Verbonden partijen.....1